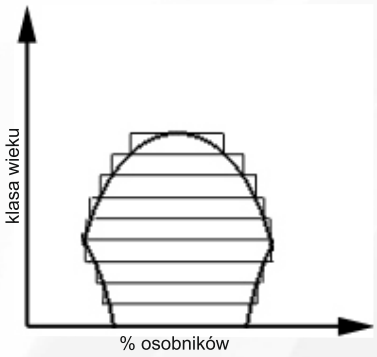
Pytania testowe etapu okręgowego XXX Olimpiady Wiedzy Ekologicznej 18.04.2015 r.

1. Słowo *oikos*, z którego wywodzi się nazwa ekologia, pochodzi z języka:
   a. włoskiego,
   b. greckiego,
   c. francuskiego.

2. Przedstawiony wykres jest charakterystyczny dla populacji:

   a. ustabilizowanej,
   b. rozwijającej się,
   c. starzejącej się.

3. Zależność mrówki-mszyce to przykład:
   a. komensalizmu,
   b. protokooperacji,
   c. mutualizmu.

4. Barchany – to charakterystyczny element:
   a. niektórych pustyń,
   b. prerii północnoamerykańskiej,
   c. sawanny afrykańskiej.

5. Zaznacz punkt, w którym prawidłowo przypisano organizmy do ich typu rozmieszczenia:

A. rozmieszczenie skupiskowe,	I. wataha wilków zimą,
B. rozmieszczenie losowe,	II. jeżyny,
C.rozmieszczenie równomierne.	III. dżdżownice,
	IV. muchy,
	V. lisy w lesie.

   a. A- I, III; B- II, IV, C-V,
   b. A- II, III; B- IV, C- I, V,
   c. A- I, II : B- III, IV; C-V.

6. W strefie klimatu umiarkowanego obserwowany jest u wielu gatunków roczny cykl zmian liczebności. Wzrost liczebności populacji występuje zwykle:
   a. wczesną wiosną,
   b. późną wiosną i na początku lata,
   c. od pełni lata do jesieni.

7. Środowisko abiotyczne:
   a. nie jest obszarem badań ekologii,
   b. jest znaczące w interakcjach z organizmami żywymi,
   c. kształtuje biotop nie wpływając na biocenozę.

8. Piramida produkcji to inaczej:
   a. piramida energii,
   b. piramida biomasy,
   c. piramida liczebności.

9. Gradacje szkodników roślin zagrażają ekosystemom:
   a. tylko naturalnym,
   b. tylko sztucznym,
   c. częściej sztucznym niż naturalnym.

10. Pstrąg tęczowy preferuje wody:
   a. czyste, dobrze natlenione,
   b. eutroficzne, wolno płynące,
   c. kwaśne wody torfowisk.

11. Niezwykłe ekosystemy – oazy hydrotermalne spotkamy:
   a. w jeziorach,
   b. na pustyniach,
   c. w głębinach m.in. Morza Czerwonego.

12. Jeziora dystroficzne charakteryzuje:
   a. wysoka produkcja pierwotna i znikoma ilość substancji humusowych,
   b. woda o odczynie zasadowym i brak torfu,
   c. niska produkcja pierwotna i duża ilość substancji humusowych.

13. Przejście jeziora oligotroficznego w eutroficzne związane jest z uwolnieniem do wody:
   a. azotu,
   b. fosforu,
   c. potasu.

14. W strefie litoralnej jeziora spotkamy:
    a. ciernika, szczupaka, płoć,
    b. ukleję, sandacza, sielawę,
    c. sieję, pstrąga, jazia.

15. Jaki jest cel prowadzenia melioracji gruntów?
    a. odtworzenie właściwego bilansu wodnego,
    b. wyłącznie osuszenie gruntów rolnych,
    c. poprawa struktury gleby.

16. Procesowi samooczyszczania wód w rzekach sprzyja:
    a. naturalny bieg rzeki, zakola, roślinność przybrzeżna,
    b. regulacja biegu rzeki, bulwary, mosty,
    c. progi, jazy, elektrownie wodne.

17. Murawy kserotermiczne charakteryzują się występowaniem w podłożu znacznych ilości:
    a. piasku,
    b. gliny,
    c. węglanu wapnia.

18. O żyzności gleby w największym stopniu decyduje:
    a. skład i liczebność mikroorganizmów glebowych,
    b. zawartość azotu w glebie,
    c. temperatura powietrza i nasłonecznienie.

19. Urbanoziemy to gleby:
    a. przeobrażone w wyniku zabudowy przemysłowej i komunalnej,
    b. wyłącznie zieleńców miejskich,
    c. rzadkie, wymagające szczególnej ochrony.

20. Magnezowania wymaga 30% gleb w Polsce, należą one do kategorii:
    a. lekkich i kwaśnych,
    b. ciężkich i zasadowych,
    c. torfowych i czarnoziemów.

21. W jaki sposób należy postępować z zawartością mogilników (tzw. bomby ekologiczne!!!) podczas ich likwidacji?
    a. spalić w instalacjach do tego celu przystosowanych,
    b. zakopać w specjalnie przygotowanych i zabezpieczonych dołach ziemnych,
    c. przetworzyć w zależności od składu w sposób fizyczny, chemiczny lub biologiczny.

22. Rośliną acydofilną jest:
    a. grab zwyczajny,
    b. żurawina błotna,
    c. marzanka wonna.

23. Na wydmach i bagnach możemy spotkać:
    a. sosnę pospolitą,
    b. świerk pospolity,
    c. jodłę pospolitą.

24. Gatunkiem lasotwórczym w Polsce jest:
    a. topola biała,
    b. klon zwyczajny,
    c. buk pospolity.

25. Daleko na północ od swego zwartego zasięgu występuje w Polsce dąb:
    a. szypułkowy,
    b. bezszypułkowy,
    c. omszony.

26. Należącą do Harry'ego Pottera Hedwigę, czyli sowę śnieżną możemy spotkać w:
    a. stepie,
    b. tajdze,
    c. tundrze.

27. Buka w Polsce nie spotkamy w lasach:
    a. na Podlasiu,
    b. na Wyżynie Małopolskiej,
    c. w Górach Świętokrzyskich.

28. Zakażenie wirusem Ebola, które zostało uznane przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) za zagrożenie dla populacji o zasięgu międzynarodowym następuje poprzez:
    a. drogę kropelkową,
    b. kontakt z krwią i wydzielinami chorego,
    c. rozmowę telefoniczną z osobą chorą.

29. Liczba zachorowań na raka żołądka spadła w Polsce od lat 60-tych XX wieku o ponad 50%. Według specjalistów z Instytutu Żywności i Żywienia przyczyną tego jest wzrost spożycia:
    a. warzyw i owoców,
    b. tłuszczów zwierzęcych,
    c. produktów nabiałowych.

30. Polifenole to:
    a. podstawowe składniki tworzyw sztucznych,
    b. niezbędne dodatki do produkcji cementu,
    c. związki organiczne występujące w roślinach, silne przeciwutleniacze o działaniu antyrakowym.

31. Niedobór żelaza w organizmie człowieka powoduje niedokrwistość oraz zmniejszenie odporności na infekcje. Przyswajanie żelaza zawartego w warzywach i przetworach zbożowych zwiększa dodatek do diety roślinnej:
    a. mleka i witaminy B,
    b. mięsa i witaminy C,
    c. tłuszczu i witaminy D.

32. Spożycie z żywnością związków selenu stanowi ochronę organizmu przed działaniem nadtlenków i innych związków toksycznych. Źródłem selenu są:
    a. przetwory zbożowe i ryby morskie,
    b. warzywa i owoce,
    c. nabiał i tłuszcze.

33. Ochronę czynną możemy zastosować w przypadku:
    a. łąkowych storczykowatych,
    b. grzybów epifitycznych,
    c. owadów rozkładających drewno.

34. Niedźwiedź brunatny występuje obecnie w Polsce w:
    a. Sudetach i Karpatach,
    b. Tatrach i Bieszczadach,
    c. Górach Świętokrzyskich.

35. Skrajnie nielicznym, a dawniej pospolitym ptakiem w Polsce, jest:
    a. dudek,
    b. kraska,
    c. wilga.

36. Którą grupę roślin określamy mianem „efemerydy wiosenne”?
    a. gatunki, które pojawiają się wiosną raz na kilka lat,
    b. gatunki zbiorowisk leśnych, których proces wegetacji rozpoczyna się przed pojawieniem liści na drzewach,
    c. przedstawicieli rodzajów storczyk, niebielistka i świetlik.

37. Do Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej Natura 2000 wpisano:
    a. wyłącznie gatunki zwierząt,
    b. gatunki roślin i zwierząt,
    c. priorytetowe siedliska.

38. Aktualnie w Polsce przygotowywane są projekty powołania nowych parków narodowych. Najbardziej zaawansowany z nich dotyczy:
    a. Turnickiego PN,
    b. Suwalskiego PN,
    c. Knyszyńskiego PN.

39. Liczba gatunków roślin objętych ścisłą ochroną w najnowszym rozporządzeniu Ministra Środowiska z października 2014 r., w porównaniu z wcześniej obowiązującym dokumentem:
    a. zmalała,
    b. wzrosła,
    c. pozostała bez zmian.

40. Największym emitorem dwutlenku węgla w sektorze rolnictwa w Polsce są:
    a. maszyny rolnicze,
    b. przydomowe kompostowniki,
    c. odwodnione torfowiska.

41. Który rodzaj opału, podczas energetycznego spalania powoduje najwyższą emisję pyłów?
    a. węgiel kamienny,
    b. mazut,
    c. gudron.

42. Gazem mającym zdecydowanie największy wpływ na ocieplenie klimatu na Ziemi jest:
    a. SO_2,
    b. CO_2,
    c. CO.

43. Przyczyną powstawania kwaśnych opadów jest emisja do atmosfery:
    a. pyłów,
    b. gazów,
    c. aerozoli.

44. Bardzo toksyczny gaz CO (zwany popularnie czadem) powstaje w wyniku:
    a. intensywnego spalania paliw energetycznych,
    b. braku wyrzutu termodynamicznego spalin,
    c. spalania paliw z ograniczonym dostępem tlenu z powietrza.

45. Opakowania, w których znajdują się aerozole nie powinny zawierać freonów, gdyż:
    a. niszczą warstwę ozonową w stratosferze,
    b. ograniczają proces fotosyntezy,
    c. powodują powstawanie w atmosferze substancji toksycznych (po rozkładzie w wyniku oddziaływania promieni UV).

46. W trakcie składowania odpadów komunalnych na składowisku wydziela się gaz, który należy:
    a. utylizować, bo jest toksyczny,
    b. neutralizować, bo ma kwaśny odczyn,
    c. spalać.

47. Korzystnym z punktu widzenia ochrony środowiska sposobem postępowania z odpadami komunalnymi jest:
    a. składowanie,
    b. przetwarzanie,
    c. unieszkodliwianie termiczne.

48. Rekultywacja gruntów to zespół zabiegów:
    a. technicznych i biologicznych,
    b. jedynie chemicznych,
    c. fizycznych.

49. Uzdatnianie odpadu to przekształcanie go do postaci mniej uciążliwej dla środowiska lub na surowiec wtórny. Główne metody tego procesu to:
    a. dezaktywacja, detoksykacja, odwodnienie,
    b. deratyzacja, dekarboksylacja,
    c. sterylizacja i dezaminacja.

50. 2015 rok został ogłoszony Międzynarodowym Rokiem:
    a. gleby,
    b. lasów,
    c. torfowisk.

Arkusz odpowiedzi testowych etapu okręgowego
XXX Olimpiady Wiedzy Ekologicznej

Imię i nazwisko: . . . . . .

Data i miejsce urodzenia: . . . . . .

Klasa . . . . . **Nazwa szkoły:** . . . . . .

Adres szkoły: . . . . . .

Imię i nazwisko opiekuna merytorycznego: . . . . . .

	a	b	c
1.	☐	☒	☐
2.	☐	☐	☒
3.	☐	☒	☐
4.	☒	☐	☐
5.	☐	☐	☒
6.	☐	☒	☐
7.	☐	☒	☐
8.	☒	☐	☐
9.	☐	☐	☒
10.	☒	☐	☐
11.	☐	☐	☒
12.	☐	☐	☒
13.	☐	☒	☐
14.	☒	☐	☐
15.	☒	☐	☐
16.	☒	☐	☐
17.	☐	☐	☒
18.	☒	☐	☐
19.	☒	☐	☐
20.	☒	☐	☐
21.	☒	☐	☐
22.	☐	☒	☐
23.	☒	☐	☐
24.	☐	☐	☒
25.	☐	☐	☒
26.	☐	☐	☒
27.	☒	☐	☐
28.	☐	☒	☐
29.	☒	☐	☐
30.	☐	☐	☒
31.	☐	☒	☐
32.	☒	☐	☐
33.	☒	☐	☐
34.	☐	☒	☐
35.	☐	☒	☐
36.	☐	☒	☐
37.	☐	☒	☐
38.	☒	☐	☐
39.	☒	☐	☐
40.	☐	☐	☒
41.	☒	☐	☐
42.	☐	☒	☐
43.	☐	☒	☐
44.	☐	☐	☒
45.	☒	☐	☐
46.	☐	☐	☒
47.	☐	☐	☒
48.	☒	☐	☐
49.	☒	☐	☐
50.	☒	☐	☐

Podpis ucznia . . . . . .

Podpis Przedstawiciela JURY . . . . . .

Suma punktów . . . . . .

Oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych

Ja niżej podpisany/podpisana niniejszym oświadczam, ze wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, w ramach XXIX edycji Olimpiady Wiedzy Ekologicznej, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U 2002 r., Nr.101, poz. 926)

. . . . . .
Miejscowość, data

. . . . . .
Czytelny podpis ucznia